

[Statsministeren.]

sket, og under Hensyn til den Interesse, Befolkningen har i at faa fjernet de Urimeligheder, der blev indsat i Grundloven af 1915. Nogen Kamp kan man vist egentlig ikke kalde det. Hvis der skal blive Kamp paa dette Omraade, maa det blive Partiet Venstres Medlemmer, som nu, efter ikke at have været med i Samarbejdet, etablerer Kampen, og de skal være velkomne; der skal i saa Henseende blive gjort dem al skyldig Honnør.

Det ærede Medlem var inde paa, hvorvidt Vælgerne kan tage denne Grundlovsændring. Ja, det er jo noget, vi kan prøve. Jeg er principielt imod at optræde som Spaamand, derfor skal jeg ikke sige, om Valgene og Folkeafstemningen vil faa det ene eller det andet Forløb, men vi kan tales ved, naar det er overstaet, og saa er jeg ikke sikker paa, at det ærede 2det Medlem for 6te Kreds (Hauch) er lige saa opsat paa Nederlaget for os, som han syntes at være det i Gaar.

Derefter gjorde det ærede Medlem en hel Række Bemærkninger om det ubehagelige og skadelige ved, at der opstaar nye Smaapartier, som samles om en eller anden Anskuelse, og han sagde det fuldkommen rigtige, at enhver Sekt har ikke Krav paa at tale med i Rigsdagen. Han talte endog om, at Giftplanter skulde luges op i Tide. Jeg er i høj Grad enig med det ærede Medlem herom, og hvis ikke de Bestemmelser i den foreslaaede Grundlov, der tilsigter et saadant Lugearbejde, er tilstrækkelige, ja, saa beklager jeg, at det ærede Medlem ikke har taget Del i Arbejdet, for saa havde vi maaske faaet dem endnu bedre. Men jeg tror dog, at de Bestemmelser, der er om, at lovstridige Foreninger og andre Sammenslutninger, som virker ved de nu til Dags ikke helt ukendte Midler: Vold og Terror, i saa Henseende vil vise sig effektive og virksomfulde. Med Hensyn til, hvem der maa tale med, og i hvilken Udstrækning man maa tale med, hørte jeg det ærede Medlem tale om, at disse smaa Grupper tværer Forhandlingerne i Rigsdagen ud. Det er alt sammen meget rigtigt, men heroverfor maa jo Rigsdagens Forretningsorden kunne træffe de nødvendige Foranstaltninger. Thi det kan dog næppe være saadan, at Grundloven skal indeholde Bestemmelser, der er anvendelige til enhver Tid over for alt nyt, som maatte opstaa. I hvert Fald kunde den sidste halve Snes Aars Nyheder paa dette Omraade ikke være forudset i 1915, og saadan er det ogsaa muligt, at der kan komme nye Giftplanter

frem i kommende Tider, som vi heller ikke paa dette Stadium kan anvise Midler imod.

Det ærede Medlem gjorde nu og da en Bemærkning om Venstres Forslag uden dog at komme ind paa en nærmere Omtale deraf. Venstres Forslag er jo aftrykt i Folketingsudvalgets Betænkning; det giver sig ud for at være et Forslag om Et-kammerssystemets Indførelse, helt og rent, som det hedder, men med Tilføjelse af, at Mindretal i Rigsdagen skal have Beføjelse til at standse alt Arbejde, naar det passer dem, og at Mindretal skal kunne foranledige lovligt vedtagne Love oversendt til Højesteret til nærmere Paadømmelse. Højesteret skal altsaa gøres til Overhus over Rigsdagen og tvinges til at blande sig ind i de politiske Afgørelser, som man hidtil har ment burde ligge uden for Domsmyndighedens Omraade. Noget andet er, at de, der maatte føle sig krænket eller angrebet ved en eller anden Lov, selvfølgelig som hidtil skal have Mulighed for at paakalde Domsmyndigheden ogsaa over for Lovgivningen.

Det ærede Medlem sagde, at Venstres Forslag indeholdt Muligheder for at løse Konflikter mellem Tingene, og det er for saa vidt rigtigt, at der er gjort et Forsøg herpaa, men det ærede Medlem nævnte intet om disse mærkelige Garantier, hvorefter et ringe Mindretal skal kunne standse en Lov. En Lov, der vedtages i November Maaned, kan et Mindretal standse og kræve henlagt, indtil den nye Rigsdagssamling paa ny har taget Sagen op. I et eller flere Aar kan man altsaa fra et Mindretals Side hindre det maaske nødvendige Lovgivningsarbejde, som skal gennemføres.

Det ærede Medlem mente, at det var en meget betænkelig Regel, der var indført om, at et Forslag, som man syntes fik en nødvendig Forsinkelse, skulde kunne foranlediges trukket frem til Behandling i Den Forenede Rigsdag af Statsministeren eller af et Flertal. Ja, denne Bestemmelse er vel affødt af de Erfaringer, vi har fra den Tid, der er forløbet, siden Grundloven af 1915 blev vedtaget. Det maa jo have vist sig, at der virkelig har været en Afdeling af Rigsdagen, som til Tider har forsinket Sagerne unødigt. Denne Bestemmelse vil næppe blive brugt i nogen større Udstrækning, som Regel vil der ikke være Grund dertil, men i enkelte Tilfælde kan det maaske være nyttigt, at den forefindes, nemlig hvis en Uoverensstemmelse mellem de to Afdelinger af den nye Rigsdag skulde komme til at foreligge.